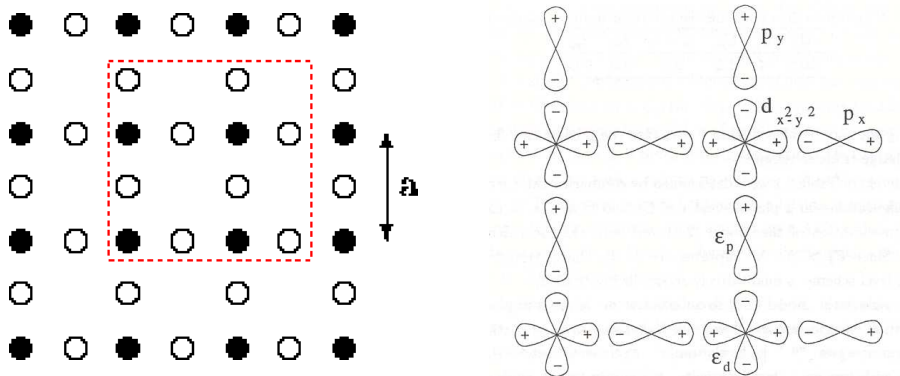

2. DOMAČA NALOGA IZ FIZIKE TRDNE SNOVI
7. januar 2008 (rok oddaje: 25. januar 2008)

1. Obravnavaj elektrone, ki se gibljejo v potencialu

$$U(x, y) = 2U \left(\cos \frac{2\pi x}{a} + \cos \frac{2\pi y}{a} \right).$$

- (a) Določi Bravaisovo mrežo, primitivno celico, recipročno mrežo in prvo Brillouinovo cono.
  - (b) Poišči vse neničelne Fourierove komponente potenciala $U_{\mathbf{K}}$.
  - (c) V približku šibkega potenciala izračunaj razcep pasov v kotu prve Brillouinove cone, $W = \frac{\pi}{a}(1, 1)$, in v središču stranice prve Brillouinove cone, $X = \frac{\pi}{a}(1, 0)$.
  - (d) Pod katerim pogojem se prvi pas v točki W spusti pod drugi pas v točki X ?
2. Za razumevanje visokotemperaturnih superprevodnikov moramo znati opisati gibanje nosilcev naboja v ravninah bakrovih in kisikovih atomov (glej levo skico; črne kroglice predstavljajo bakrove atome, bele pa kisikove). Gibanje nosilcev naboja bomo opisali z metodo tesne vezi, kjer v obravnavo vključimo bakrovo orbitalo $3d_{x^2-y^2}$, orbitalo $2p_x$ v kisikovih atomih na vodoravnih zveznicah med dvema bakrovima atomoma in orbitalo $2p_y$ v kisikovih atomih na navpičnih zveznicah med dvema bakrovima atomoma (glej desno skico, ki prikazuje območje v rdečem kvadratu na levi skici).

- (a) Določi Bravaisovo mrežo, primitivno celico, bazo, recipročno mrežo in prvo Brillouinovo cono.
- (b) Izračunaj energijske pasove $\varepsilon(\mathbf{k})$ in jih nariši vzdolž krivulje $\Gamma - W - X - \Gamma$ v prvi Brillouinovi coni; $\Gamma = (0, 0)$, $W = \frac{\pi}{a}(1, 1)$, $X = \frac{\pi}{a}(1, 0)$. Upoštevaj, da so bakrove $3d_{x^2-y^2}$ orbitale oblike $(x^2 - y^2) \phi_1(r)$, kisikove $2p_x$ orbitale oblike $x\phi_2(r)$, kisikove $2p_y$ orbitale pa oblike $y\phi_2(r)$, kjer je r oddaljenost od jedra posameznega atoma, x in y pa kartezični koordinati v vodoravni in navpični smeri. Energija kisikove atomske orbitale ε_p je od energije bakrove atomske orbitale ε_d višja za 0.7γ , kjer je γ absolutna vrednost prekrivalnega integrala med najbližjimi sosedi (vrednosti prekrivalnega integrala γ ni treba izračunati - rezultate podaj v enotah γ). Popravke energij atomskih orbital (enačba 10.16 v Ashcroftu in Merminu) zanemari.